

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/57/2015
Identifikačné číslo spisu:	8113010100
Dátum vydania rozhodnutia:	23.09.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Krajčovič
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:8113010100.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Libora Duľu a JUDr. Martina Bargela na neverejnom zasadnutí konanom 23. septembra 2015 v Bratislave v trestnej veci obvineného U. T., pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 Tr. zák., o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo 14. mája 2015, sp. zn. 2To/12/2015, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného U. T. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Prešov z 10. februára 2014, sp. zn. 33T/8/2013, bol obvinený U. T. uznaný za vinného zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 Tr. zák. pre skutok, že

dňa 8. februára 2012 v čase okolo 10,45 hod. v Prešove, na ulici XX. W. X, na chodbe Prešovskej univerzity v blízkosti kníhkupectva Campus využil neprítomnosť U. Q., ktorej počas toho ako bola v kníhkupectve, ukradol notebook zn. HP 625 15.6/P540/500/4G/W7, výrobného čísla Z. XXXX B. sivej farby, ktorý bol položený bez dozoru na stoličke na chodbe Prešovskej univerzity, čím takto spôsobil škodu krádežou pre U. Q., nar. XX. W. XXXX, trvale bytom U. W. M., I. XX/X, vo výške 400 eur.

Za spáchanie tohto prečinu mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov, pričom na výkon trestu ho súd zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Zároveň bola obžalovanému uložená povinnosť nahradiť škodu poškodenej U. Q. vo výške 300 eur.

Krajský súd v Prešove uznesením zo 17. júla 2014, sp. zn. 2To/27/2014, postupom podľa § 319 Tr. por. zamietol odvolanie obžalovaného T. podané proti vyššie označenému rozsudku okresného súdu (č.l. 270 - 273).

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 24. februára 2015, sp. zn. 2Tdo/1/2015, vyslovil, že uznesením Krajského súdu v Prešove zo 17. júla 2014, sp. zn. 2To/27/2014, a konaním ktoré mu predchádzalo bol z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. porušený zákon v ustanovení §

126 ods. 1, ods. 2 Tr. por. v neprospech obvineného U. T.. Preto zrušil označené uznesenie krajského súdu ako aj všetky rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad (č.l. 365 - 369).

Po rozhodnutí najvyššieho súdu Krajský súd v Prešove opätovne konal o odvolaní podanom obžalovaným U. T. a uznesením zo 14. mája 2015, sp. zn. 2To/12/2015, zamietol odvolanie obžalovaného U. T. ako nedôvodné postupom podľa § 319 Tr. por.

Proti označenému uzneseniu Krajského súdu v Prešove podal dovolanie obvinený U. T. prostredníctvom obhajkyne z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

V dovolaní uviedol:

„Proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 2To/12/2015-406 zo 14.5.2015 podávam týmto na Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie, a navrhujem, aby dovolací súd v súlade s ustanovením § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil porušenie ustanovenia § 2 ods. 12 Trestného poriadku a zároveň napadnuté uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2To/12/2015-406 zo dňa 14. 5.2015 zrušil a prikázal odvolaciemu súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol a aby nariadil, aby odvolací súd rozhodol o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 33T/8/2013-244 zo dňa 10.2.2014 v inom zložení senátu. Podané dovolanie v zmysle ustanovenia § 374 Trestného poriadku odôvodňujem tým, že napadnuté rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Po vrátení veci Krajskému súdu v Prešove, tento moje odvolanie prerokoval na verejnom zasadnutí konanom dňa 14. 5.2015 a podľa ust. § 319 Tr. por. ho zamietol. Z obsahu napadnutého uznesenia odvolacieho súdu vyplýva, že toto je absolútne identické s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2To/27/14-270 zo dňa 17. 7. 2014, a to až do strany 6. V uvedenej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia odvolacieho súdu sa odvolací súd zmieňuje konštatovaním „avšak dôkaz rekognície - opoznania obžalovaného prostredníctvom fotografií nebol vykonaný v súlade so zákonom tak, ako je to zrejmé z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Tdo/1/2015 zo dňa 24. 2. 2015“. Po uvedenom konštatovaní, ktoré nenašlo nijaký odraz v ďalšej časti odôvodnenia, odvolací súd skonštatoval „Krajský súd je však toho názoru, že aj bez dôkazu rekognície v predmetnej trestnej veci bol zabezpečený dostatok nepriamych dôkazov, ktoré jednoznačne preukazujú, že skutok spáchal obžalovaný. Z výpovedí svedkýň L. a J. je zrejmé, že pri taške, ktorá sa nachádzala na kresle, neďaleko kníhkupectva Campus, boli iba tieto dve svedkyne a následne obžalovaný spolu s nestotožnenou osobou. Bol to práve obžalovaný, ktorý po predchádzajúcej otázke, či môže prehodiť kabát cez kreslo, tento prehodil aj cez tašku, v ktorej bol notebook. V tomto kabáte neskôr nič hľadal a následne s nestotožnenou osobou pred kníhkupectva Campus odišiel.“

Ako je zrejmé z prv citovaného uznesenia odvolacieho súdu zo dňa 17. 7. 2014, tento odôvodnil rozhodnutie o mojej vine vo vzťahu k výpovediam svedkýň L. a J. rovnakým spôsobom ako v rozhodnutí napadnutom týmto dovolaním. Je teda zrejmé, že napriek tomu, že odvolací súd formálne skonštatoval nezákonnosť rekognícií svedkýňami U. L. a V. J., svoje rozhodnutie o zamietnutí môjho odvolania založil práve na týchto nezákonne vykonaných dôkazoch. Zo žiadnej výpovede svedkyne U. L., ani V. J. totiž nevyplýva, že by som bol ja pri taške neďaleko kníhkupectva Campus, že by som to bol ja, kto preložil cez tašku svoj kabát a následne v nej niečo hľadal. Z výpovedí týchto svedkýň vyplýva, že tieto opisovali prítomnosť dvoch osôb (chlapcov), ktoré nevedeli nijako detailne opísať (svedkyňa L. skonštatovala len, že jeden z chlapcov bol vyšší, mal čierny kabát a druhý bol nižší a mal svetlejšie vlasy, svedkyňa J. jedného nevidela vôbec a druhého iba dosť matne). Je teda nepochybné, že tak ako vo svojom prvom uznesení, založil odvolací súd svoje rozhodnutie o zamietnutí môjho odvolania na výsledkoch rekognícií svedkýňami L. a J., čím nerešpektoval, v rozpore s ust. § 391 ods. 1 Tr. por., právny názor dovolacieho súdu vyslovený v jeho rozsudku sp. zn. 2Tdo/1/2015 zo dňa 24. februára 2015. Vzhľadom na uvedené navrhujem, aby dovolací súd nariadil, aby po zrušení napadnutého uznesenia odvolacieho súdu rozhodol Krajský súd v Prešove o mojom odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 33T/8/2013 zo dňa 10. 2. 2014 v inom zložení senátu. Nerešpektovanie zrozumiteľne vysloveného právneho názoru dovolacieho súdu a založenie rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým bolo zamietnuté moje odvolanie proti prvostupňovému rozsudku opakovane na tých istých nezákonných dôkazoch, s prihliadnutím na hrozbu nepodmienečného trestu odňatia slobody v prípade

právoplatného uznania viny, vyvoláva presvedčenie, že zabezpečenie práva na spravodlivé súdne konanie bude v tomto prípade možné zabezpečiť len prerokovaním veci senátom odvolacieho súdu v inom zložení, ktoré by nebolo späté s opakovaným rozhodnutím o mojej vine, založeným na dôkazoch, ktoré neboli získané zákonným spôsobom. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhujem, aby dovolací súd rozhodol o mojom dovolaní tak, ako som to uviedol v úvode dovolania.“

K podanému dovolaniu sa vyjadril prokurátor nasledovne:

„V uvedenej veci mi bolo predložené na vyjadrenie dovolanie ods. U. T. zo dňa 08. júna 2015 podľa § 369 a nasl. Tr. poriadku, podané jeho obhajcom JUDr. Ivetou Rajtákovou a doručené na súd dňa 11. júna 2015. Podľa môjho názoru rozsudky v tomto konaní tak Okresného súdu v Prešove, ako aj Krajského súdu v Prešove, konkrétne vo veci vedenej na Okresnom súde v Prešove pod sp. zn. 33T/8/2013-244, rozsudok zo dňa 10. februára 2014, a na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 2To/12/2015-406, uznesenie zo dňa 14. mája 2015, sú plne v súlade so zákonom. Krajský súd nezistil nedostatky v prvostupňovom rozhodnutí okresného súdu, práve naopak, podľa jeho názoru okresný súd vykonal všetky dôkazy na zistenie skutkového stavu v zmysle ustanovenia § 2 ods. 10 Tr. por., o zákonnosti ktorých nemal krajský súd pochybnosti a tieto dôkazy aj náležitým spôsobom v intenciách § 2 ods. 12 Tr. por. vyhodnotil. V podrobnostiach poukazujem na odôvodnenie tohto rozhodnutia, s dôvodmi ktorého sa plne stotožňujem. Čo sa týka dovolacieho dôvodu v zmysle § 374 Tr. poriadku a spočívajúceho v tom, že napadnuté rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané súdom zákonným spôsobom, poukazujem na to, že aj napriek absencii možnosti použitia dôkazu rekognície, je spáchanie skutku ods. U. T. preukázané celou radou nepriamych dôkazov vytvárajúcich v súhrne logický a časovo nadväzujúci sled udalostí, pričom o zákonnosti vykonaných dôkazov nemal krajský súd pochybnosti, čo napokon potvrdil aj v uznesení. Z týchto dôvodov navrhujem zamietnuť dovolanie podľa § 392 ods. 1 Tr. poriadku.“

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) ako dovolací súd (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.), na súde ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Tr. por.), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Tr. por.).

Najvyšší súd následne zistil, že dovolanie obvineného U. T. nie je opodstatnené, pretože je zrejmé, že nie sú splnené podmienky dovolania.

V prvom rade najvyšší súd poznamenáva, že v zmysle § 385 Tr. por. je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v ňom uvedené z čoho vyplýva, že táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia (R 120/2012 - I).

S ohľadom na uvedené nebol najvyšší súd oprávnený preskúmať iné v dovolaní označené porušenia zákona, ktoré nezodpovedajú vymedzeným dovolacím dôvodom, pretože by si tak atrahoval prieskum právoplatného rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania nad rámec návrhu - dovolania, čo by znamenalo prekročenie právomoci vyplývajúcej mu zo zákona (§ 385 Tr. por.) a Ústavy Slovenskej republiky (čl. 2 ods. 2).

Z uvedeného je preto potrebné vyvodit', a to aj s ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je, ako návrhové konanie, vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca, že najvyšší súd je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti nemôže ísť nad rámec návrhu a tam špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Tr. por.). Preto najvyšší súd podrobil prieskumu vecné argumenty dovolateľa

zodpovedajúce dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 Tr. por. bez hlbšieho prieskumu tých argumentov, ktoré im nezodpovedajú.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

Existenciu tohto dovolacieho dôvodu dovolateľ odôvodnil tým, že krajský súd založil svoje rozhodnutie na nezákonne vykonaných dôkazoch - výsluchoch svedkýň U. L. a V. J. keď vyslovil: „...svoje rozhodnutie o zamietnutí môjho odvolania založil práve na týchto nezákonne vykonaných dôkazoch“.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom musí byť z obsahu spisu zrejmá a porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku.

Z uvedeného potom logicky vyplýva záver, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. len vtedy, ak má, resp. mal negatívny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukáže takáto účinky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov, potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., a to aj so zreteľom na to, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Dohovoru by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere (solery or to a decisive extent) na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom, čo sa ale v predmetnej veci nestalo (pozri Mariana Marinescu p. Rumunsku, rozs. č. 36110/03 z 2.2.2010, Emen p. Turecku, rozs. č. 25585/02 z 26.1.2010, Van Mechelen a ďalší p. Holansku, Visser p. Holandsku, rozs. č. 26668/95 zo 14.2.2002, Al - Khawaja a Tahery p. Spojenému kráľovstvu, rozs. č. 26766/2005 a č. 22228/06 z 15.12.2011 a ďalšie).

V rámci dovolaní iniciovaného prieskumu odôvodneného dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. môže najvyšší súd preskúmať len to (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Tr. por.), či jediný usvedčujúci dôkaz alebo viaceré rozhodujúce usvedčujúce dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Ak dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania najvyšší súd nemôže spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

Z predloženého spisového materiálu vyplýva, že svedkyňa U. L. bola vypočutá na hlavnom pojednávaní vykonanom 15. apríla 2013 (č.l. 150 - 152) po riadnom zákonnom poučení, po zložení prisahy, kontradiktórne a v rámci výsluchu jej neboli kladené kapciózne ani sugestívne otázky. Jej výsluch bol vykonaný zákonným spôsobom bez akéhokoľvek procesného pochybenia. S ohľadom na rozhodnutie najvyššieho súdu, sp. zn. 2 Tdo/1/2015, pri hodnotení jej výpovede nebolo možné prihliadať len na tú časť, kde sa vyjadrovala k priebehu rekognície.

Svedkyňa V. J. bola vypočutá na hlavnom pojednávaní vykonanom 15. apríla 2013 (č.l. 153 - 155), pričom na výkon tohto procesného úkonu sa vzťahuje všetko vyššie uvedené ako pri svedkyňi U. L..

Krajský súd uznesením o zamietnutí odvolania obvineného zrozumiteľne vysvetlil, že pri hodnotení dôkazov neprihliadol na výsledky rekognícií: „Krajský súd je však toho názoru, že aj bez dôkazu rekognície v predmetnej trestnej veci bolo zabezpečených dostatok nepriamych dôkazov, ktoré jednoznačne preukazujú, že skutok spáchal obžalovaný“. (strana 6 uznesenia krajského súdu).

Spôsob hodnotenia dôkazov vykonaných zákonným spôsobom súdmi nižších stupňov nemôže najvyšší súd v rámci dovolacieho konania iniciovaného obvineným prehodnocovať ani spochybňovať, pretože by tak neprípustným spôsobom zasahoval do výlučnej kompetencie týchto súdov bez právneho podkladu a napokon i v rozpore so samotnou podstatou dovolacieho konania, pretože dovolanie nemôže nahrádzať

riadne opravné prostriedky a jeho podanie nie je prípustné v rovnako širokom rozsahu (čo do dôvodov okruhu napadnutelných rozhodnutí, oprávnených osôb atď.) aký je charakteristický pre riadne opravné prostriedky. Dovolanie a rozhodnutie o ňom znamená prelom do právoplatných rozhodnutí, a preto spravidla narušuje stabilitu konečného a vykonateľného rozhodnutia súdu.

Z toho dôvodu možno dovolania aplikovať iba v prípadoch ak je to odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu alebo jemu predchádzajúceho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov.

Krajský súd pri rozhodnutí o zamietnutí odvolania obžalovaného U. T. neporušil ustanovenie § 278 ods. 2 Tr. por., podľa ktorého súd môže pri svojom rozhodnutí prihliadať len na skutočnosti, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní a opierať sa o dôkazy, ktoré boli na hlavnom pojednávaní vykonané. Neporušil ani ust. § 119 ods. 2 Tr. por., podľa ktorého za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona. Krajský súd totižto pri rozhodnutí neprihliadal na nezákonne vykonané rekognície a tak zrozumiteľne deklaroval, že štruktúra ďalších usvedčujúcich dôkazov je dostatočná na preukázanie viny obvineného T..

S ohľadom na vyššie uvedené a na to, že najvyšší súd nie je druhou odvolacou inštanciou a dovolanie nie je riadnym opravným prostriedkom neostalo najvyššiemu súdu iné, len rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.